

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quæst. 1. An verè ista responsuri sint?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82999](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82999)

ut que possumus flagiter, immo vero hic etiam minora. Calvini autem nostræ commissit, ut possumus maiora facientes, mercedem acquirere laudem. Hæc pluribus ostendenda putant, ut ne quis sola fide deceptus, veniat ad illud iudicium imparatus, sed illis sese instruat, quibus iudicium subire possit.

VERSUS 41.

Tunc dicit & his qui à sinistris erunt: Discedite à me maledicti in ignem æternum, qui paratus est diabolo & Angelis eius.

QVÆSTIO I.

Cur Impij damnentur?

Calvinus exprobrari dicit impijs. [Quod reiecto salutatore, sponte se in vitam sortem conercent, & cū fatana perire maluerint. Non quod minus ipsi ad exitum destinati sint, quam diaboli, sed quia in eorum scelere palam apparet exitij causa, dū vocatōis gratiam respiciunt. Quamvis igitur arcano Dei iudicio reprobi, iam antequam nascantur mortem deon sint, quandiu tamē offer ut illis vita, nō sententur mortis hæredes, vel fatana socij, sed ab incredulitate emergit, ac deregitur eorum perditio, quæ penus abscondita erat.]

Hæc est horrenda & in Dei bonitate blasphemia Calvinus Philosophia. Quam etiam Beza, Piscator aliique exasperant, vide coll. Momp. II. circa finem Beza in summa Christianismi. Contra Castalionem, p. 696. Vide & librum concordia, seu consensum orthodoxi Germanum Bavarum in Examine cōtra Scilicet cerum, à quibus refugium Hemmingius, Arminiani & iam plerique Calviniani facti molliores, non n. recipiunt dogma eorum, qui Parcarum tabulas cum familia Zenonis confingunt. Ita ille præfatione in Epist. Apolloniorum. Non vult Deus mortem peccatoris, ut docuit de idolo Calvinistico c. 8. Ezechielis testimonium est c. 18. 23. Omnium iniquitatum eius, quas operatus est, non recordabor, in iniquitate sua, quam operatus est, vivet. Namque voluntas mea est mors impij, dicit Dominus Deus, & non convertetur à vijs suis & vivat: idem pronunciat cōtrarium in eos, qui à sua iniquitate defecerint. Suavisime consolationis argumentum ex sanctissime Triadis bonitate per prophetam, fidelibus pronunciatum, ex animis exellere subdola diffinitentat. Tam emphatica est in Hebræo sententia. Nunquid desiderando desidero mortem impij & voluntatem, benedictionem, & cōtra cum desiderio & voluptate propensam. Iam & Thren. in hunc Psalmum: Argumentum est à natura Dei studio, in re creatas suas: Nam ego ut omnium sum creator, ut paterno studio erga omnes ducor. Non possum à me reterequequam abalienare. Sed si quis abalienatur, id ipsi sua iniquitas evenit, non mea iniuria, omnium iniquitatum non recordabor amplius: & Quare? quia non est mea voluntas mors impij. Nunc impiam distinctionem adhibeamus Non est mea voluntas mors impij, sed ut convertatur, scilicet, quia creatura est mors, qua contumacia scelus est, et qua iudiciorum seges ipsa media perditionis, mea voluntas est, vno verbo. Nolo ut mors mea, quia antequam mea voluntas esset, antequam mea peccata tua praevisiōi oblata fuissent, iam mors mihi decessit, & nigrum ihera consilio aternitatis præscriptum, nō decessit mea, vel morte, vel contumacia, ut peccata sunt, sed ut tua iudicia exequaris, ideo & vitam subtrahis, & demoni mercedis, quæ in scelera, olim traditurus, & demoni rationem tam à qua ducitur argumentum agnosco: sed illa me non impolatur, si creaturas suas sine illarū culpa addidit exitio, &

decreto praparat flagitia. Dicit Adolphus venator Calvinista (in declaratione) vna voluntate Deum dicere peccatori eide: convertere, nolo mortē tuam: altera vero loquitur, volo ut iste homo absq; conversione, & damnatus maneat. Esse in Deo scdus duplex: externum & internum: quos in exte: nō delectat amicos suos & hæredes vite æternæ, eos in interno iam antequam nati essent, hostes declarasse, & ad æternam damnationem immutabili decreto ordinasse. Dicit: Quantumvis Deus reprobos inuitet, vocet, oret, obsecretur, ad conversionem admoveat, verbum illū annunciari curet, salutem polliceatur, rem eo pacio proponat, ac si tantū per ipsos sciret, ista tamen omnia a Deo cordi non esse, sed fieri tantū ab ipso: ut ipsos (quos tamen volebat credere & converti, & in quibus nunquam operari voluit) ob ipsorum infidelitatem, & impenitentiam graviori damnationis pena efficiat. Sic ille suorum popularium mentes, à quibus longerecedit, exponens. Minus videmus in iudicio retractarios ipsos improbos, non n. excusant vitæ suæ nequitias, prædestinatione, & voluntate iudicis ad crimina impellere, ne quid beneagenda potestate sibi defuisse querant: ut tū tamē speciosissima & iustissima excusatio esse potuisset: si dice: tū a iudice se coactos, & impulsos. Non potuisse necessitati non parere. Necessitati omni: simpares esse. Cur & usurpabūt illud:

τὸς ὅς ἐστιν ὁ θεὸς ἀνὰ τὴν ἐκκλησίαν.

Nec sinites quæ ex Deo oriuntur, ferre mortales oportuiss. Dixi. xal. p. rare hæc Piscator, & ecce thesiles eius. I. Peccata sunt Deo prope, ut nte, & sunt eodem volente immo omnino sic volente. Sect. 17. ite a. 6. & b. 64. & passim. 2. Vult Deus iniquitatem fieri, et si ea non delectatur: sicut agrotus amarū potum bibere vult et si eo non delectatur. Et sic dicit illud Pl. 5. Non es Deus qui delectetur iniquitate & c. intelligit & c. 95. 3. Vult Deus ut Iudas Christum proderet, & ut Iudas ipsum occideret: quod tamen illis prohibuerat. Sect. 10 & 16 & 24. 4. Constantem est voluntati Dei quod iniustum est, hoc est præcepto ipsius contrariū v. g. homicidii illud Iudeorum & proditione Iudæ & c. Ibi dicit præsertim Sect. 16 & 24. 5. Omnia sunt ex decreto Dei, etiam ipsi peccata: & quid ex decreto absoluto & speciali. Sect. 156 & b. 58. & c. 130. 6. Quia Deus iustitia & misericordia sua patefacere vult, ideo quoque vult, ut peccata fiant. Sect. 61. 7. Quia Deus procurat patefactionem istā iustitiae & misericordiae suæ, id. o. et procurat ipsa peccata, Sect. 64. 8. Deus procuravit, ut Abalon stupraret uxorem patris sui, utq; Simej regi suo malediceret & c. ibid. uti & Sect. 17. 9. Deus destinavit omnes homines ad peccata: idque propterea, ut alios ex misericordia servaret, alios ex iustitia puniret ac perderet. Sect. 89. 10. Quia Deus peccata permittit, ideo necesse est, ut illa fiant: quia necesse est, ut illa de creuisset permittit. Sect. 131. 11. Incredulitas Iudæi (& similis ter omnium incredulorum) penderat prædestinatione Dei. Idq; Apostolus Rom. 9. diserte docet. Sect. 133. Quis Ceteris & Bacchi facis vel ipsi Afmodæo aliud officiū tribuat, & tamen nobis indignatur, & furiosum contumeliam nominant. Legit obsecro præfatione novem orphanorum Iherosolymitani Iacobi Arminij in amicis eius cū F. Iunio collatione, præcipue in hæc verba. Ac faciebatur quidē sepe numero parens noster fieri posse, ut D. Calvin. & Lutherus in sententiam illā, quā ipse oppugnabat, religione aliqua scripturam perducti essent: sed quā illæ ipsæ scripturæ non recte ab ipsis essent intellectæ, & tota ab ipsis distulit antequam, Græca pariter & latina, & pietati noxia esset illa ipsa crudelitas, & religionem illam euerteret, putabat ille sine vilo pacis publicæ dispensatio ea se proponi posse, quæ & scripturis consona, & Dei naturæ convenientia & pietati instillanda ideo, & si admittenda essent pacem, ac concordiam cum sanctimoniam allatura esse iudicabat. Imprimis verō etiam illud pium ipsius peccus percellerat, quod posita illa